

Esteettömyystöryhmän kokous

Aika 8.6.2023 klo 9–11

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Silja Hyvärinen, pj., KYMP hallinto- ja tukipalvelut
Elli Alho, KUVA, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Gitta Harti, KASKO, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Marja-Liisa Heikkilä, KYMP, RYA, asuntotuotanto
Tiina Lappalainen, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Kaisa Maijala, esteettömyyskoordinaattori, HSL
Henna Niemi, kaupunginkanslia, digitaaliset palvelut
Hanna-Leena Rissanen, KYMP, PALU, rakennusvalvontapalvelut
Kati Seppälä, kaupunginkanslia, digitaaliset palvelut
Pia Sopanen, KYMP, RYA, tilat
Katarina Wilenius, SOTE, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Pirjo Tujula, sihteeri, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen

Kohta 4: Ari Kurppa ja Noora Piipponen Invalidiliitosta sekä Sirpa Laitinen WSP:sta esittelivät koulutusten sisältöä

1.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.

2.

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

3.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4.

Esteettömyyskoulutuksen järjestäminen vuonna 2023 ja 2024

- perustietoa esteettömyydestä, uudet työntekijät, perehdytys, verkkokurssi klo 9.05 – 9.35
Invalidiliiton asiantuntijat Ari Kurppa ja Noora Piipponen kertoivat, että jatkossa Invalidiliitto keskittyy esteettömyystössään strategiansa mukaisesti esteettömyysvaikuttamiseen, -neuvontaan ja -tiedon jakamiseen jättäytyen pois markkinaehtoisesta, maksullisesta palvelutoiminnasta.

Jatkossa ESKE-nimen käytöstä luovutaan ja sen sijasta puhutaan Invalidiliiton esteettömyystöystä. Invalidiliiton esteettömyysasiantuntijat – **Johanna Hätönen, Ari Kurppa ja Noora Piipponen** – siirtyvät työskentelemään osana liiton yhteiskuntasuhdeyksikköä. Tällä uudelleenorganisoinnilla halutaan vahvistaa entisestään liiton vaikuttamistoimintaa. Muutokset astuvat voimaan 1.8.2023.

Tämä tarkoittaa sitä, että Invalidiliitto veti pois tarjouksensa koskien pilottikurssin järjestämistä syksyllä 2023. Pirjo Tujula kysyi mahdollisuutta ostaa oikeudet Invalidiliiton materiaaleihin, mutta tämäkään vaihtoehto ei ole mahdollinen.

Sovittiin, että Pirjo selvittää vielä yhteistyömahdollisuuksia koulutuksen järjestämiseksi Invalidiliiton kanssa. Lisäksi Pirjo selvittää mahdollisia korvaavia koulutuksen järjestäjiä.

- opasteet ja opastus klo 9.35 – 10.05
 - Sirpa Laitinen esitteli koulutuskokonaisuutta
 - Koulutuskokonaisuus koostuu seuraavista osista:
 - Esteettömyys- ja opastussuunnittelun perusteet
 - Esteetön opastus kohdennettuna osallistujille (ulko- tai sisätilat)
 - Tarvittaessa kohdennetaan tarkemman aiheen mukaan, kuten julkisen liikenteen opastus tai virkistysalueiden opastus
 - Tutustuminen Triplan kauppakeskuksen ja Pasilan aseman opasteisiin niissä koulutuksissa, jotka järjestetään Triplassa WSP:n tiloissa.
 - Optio: Kohdekäynti
 - rakentuu erilaisista moduleista: osa pakollisia, osa räätälöityjä täsmäkoulutusmoduuleita
 - ilmoittautuminen konsultille
 - erillinen tutustumiskäynti Näkövammaisten liiton toimitalo Irikseen
 - ulko-opasteet Pasilan asema ja Tripla, WSP:n toimisto
- Sovittiin, että konsultti vielä tarkentaa tarjoustaan seuraavaan kokoukseen, lisätään etukäteisinformaatio kohteesta.

- induktiosilmukkakoulutus

- suunnitteluvaihe: tilaajat ja käyttäjätoimialat / toimialojen tilapalvelut, tekniset isännöitsijät, suunnittelijat: mitä induktiosilmukajärjestelmiltä tulee edellyttää, mitä eroa loppukäyttäjien kannalta on eri tavalla toteutetuilla järjestelmillä: induktiosilmukka, IR, Bluetooth jne.
 - uudiskohteet ja peruskorjaushankkeet
 - ylläpito: ylläpitotarkastukset, mitä huomioitava, miten dokumentoidaan jne.
 - toteutustapa: webinaari hybridinä
 - kesto 2 – 3 h
 - ajankohta marras - joulukuu
- tiloja käyttävän henkilökunnan koulutus: kouluisännät, vahtimestarit: aktiivinen T-merkki, toimintaohje aktiivisen T-merkin ja silmukavahvistimen tarkkailuun
 - toteutustapa: webinaari hybridinä
 - kesto 2 – 3 h
 - ajankohta marras - joulukuu
- Avaava Oy järjesti Ihmisoikeusiltapäivänä keväällä 2022 erilaisten toimimisesteiden kokeilua käytännössä. Keskusteltiin uusitaanko kokeilu. Vaihtoehtoja kokeilun toteuttamiseen voisivat olla: toimialojen kehittämispäivät, perehdyttämiskoulutuksen osana tai kokeilu jossain toimialan nimeämässä kohteessa.

Sovittiin, että toimialat miettivät onko tällaiselle koulutukselle tarvetta, toteutusvastuu olisi Ihmisoikeusverkostolla.

- Pirjo esittelee esteettömyystyötä KYMPin Kaavakoulussa 11.10.2023 Antti Mentulan kutsusta.
- saavutettavuuskoulutusta järjestävät mm. seuraavat tahot:
 - Kulttuurilla kaikille - palvelu
 - Papunet
 - Selkokeskus
- Invalidiliiton Rakennetun ympäristön esteettömyyskartoittajan peruskurssi 4.9.-7.11.2023 peruttu.

- ratkaistavia kysymyksiä
 - miten saadaan osallistujia koulutuksiin: esihenkilöt velvoittavat, ei vapaaehtoista
 - käytännön järjestelyt: tiedotus, ilmoittautuminen, keskitetysti Onnin kautta
 - koulutuksen suorittamista voidaan seurata Onni-järjestelmän kautta

5.

Esteettömyyslinjaukset 2022 – 2025: jalkauttaminen ja raportointi kaupunginhallitukselle

- vastuujakotaulukko kootaan vuosittain
- raportointi kaupunginhallitukseen 2024, sisäinen pilottiraportti syksyllä 2023
- seuraavan kokouksen 6.9.2023 pääaihe

6.

Access City Award 2022 – rahoituksen käyttö

Aktiivinen T—merkki

Merkki on asennettu tiloihin, joiden induktiosilmukan toimivuus on varmistettu. Puuttuvat kuuluvuuskartat on asennettu ja havaitut puutteet korjattu (esim. uuden vahvistimen asennus toimimattoman tilalle).

Seuraaviin tiloihin tarvitaan korjaustoimenpiteitä, joiden hintaa ei pystytä arvioimaan ennen teknistä katselmointikäyntiä kohteissa:

- Malmitalo / Malmisali: estosilmukan rakentaminen, ylikuuluminen esiintymislavalle on estettävä
- Maunulatalo / Metsäpurosali: ylikuuluminen esiintymislavalle on estettävä. Esiintymislavalle oma silmukka

Toteutuksesta tehdään hintatarjous katselmoinnin jälkeen.

- Malmitalon lipunmyynnin palvelupistesilmukka.

Tarjous sisältää uuden palvelupistesilmukan Malmitalon lipunmyyntiin.

Jos lipunmyynnin palvelupistesilmukka on kunnossa, uutta järjestelmää ei asenneta ja sen asemesta laskutetaan palvelupisteen Qlu-kartoitus.

Palvelukartan esteettömyyssovellus

Henna Niemi ja Kati Seppälä kaupunginkansliasta esittelivät tehtyjä toimenpiteitä:

- esteettömyysseminaarissa 24.11.2022 saadun palautteen johdosta päätettiin käynnistää esteettömyyskysymysten ja lauseiden parannustyö.
- parannusehdotuksia pyrittiin löytämään haastattelemalla kokemusasiantuntijoita.
- Keväällä 2023 kehitettiin kysymykset leikkipuistoille ja -paikoille
- järjestettiin tiedotuskampanja toimialoille, jotta toimialat päivittäisivät ja lisäisivät toimipisteidensä puuttuvat esteettömyystiedot. Mainoskampanja toteutettiin viikolla 7.

Induktiosilmukan koeasennus ratikkaan: käyttäjättestaus viikolla 8

Kaisa Maijala HSL:lta esitteli koeasennuksen ja käyttäjättestauksen tuloksia sekä jatkotoimenpiteitä, asiaan palataan seuraavassa kokouksessa.

7. Muut asiat

Induktiosilmukkaopas on päivitetty

Helsinki sijoittui kolmanneksi Euroopan komission *European Capitals of Inclusion and Diversity 2023* -kilpailussa. Helsinki kilpaili yli 50 000 asukkaan kaupunkien luokassa 39 muun kaupungin kanssa. Palkinnon vastaanotti kansliapäällikkö Sami Sarvilinna. Toiseksi sijoittui Bryssel ja ensimmäisen sijan vei pieni Terrassan kaupunki Espanjasta. Lisätietoa kilpailusta: <https://eudiversity2023.eu/the-award/>

Esplanadien terassikokeilu

- Esplanadin suunnitelmia esittelivät vammaisneuvostolle 25.4.2023 yksikön päällikkö Pia Salmi, WSP Finlandista ja projektipäällikkö Pia Rantanen Kaupunkiympäristön toimialalta. Suunnittelussa on huomioitu esteettömyys siten, että suurimpaan osaan alueista on esteetön pääsy ja osa penkeistä on selkä- ja käsinoihin varustettuja. Hulevesien kannalta haasteellisissa kohdissa pitää käyttää korokerakennetta, joka aiheuttaa 10-15cm korkuisen tasoeron. Näihin tasoeroihin on suunniteltu ratkaisu, joka on testattu käyttäjillä.
- Esplanadien suojaiteiden äänihojausta parannetaan seuraavista lähtökohdista:
 - Reitti välillä Mannerheimintie-Kauppatori
 - Reitti pohjoisesta Unioninkadulta Esplanadin puistoon ja Kauppatorille
 - Reitit Mantan ratikkapysäkeiltä Kauppatorille ja Esplanadin puistoon
 - Ääniopastus saadaan lisättyä nykyisiin liikennevalopylväisiin eikä edellytä kaivuutöitä. Kun Esplanadeille laaditaan uudet katusuunnitelmat ja kadut remontoidaan, muutetaan liikennevalopylväiden sijainteja siten, että ääniopastus olisi mahdollista toteuttaa tarvittaessa kaikille suojaiteille.

8. Seuraava kokous on 6.9.2023 klo 9 – 11 Teams-kokouksena.